Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

HE 257/2016 vp

Hallituksen esitys työvoiman lomauttamisen ja irtisanomisen yhteydessä tehtävien työnantajailmoitusten vähentämisestä

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa hallituksen esityksestä työsopimuslain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksen mukaan työnantajalta poistettaisiin eräät ilmoitus- ja tiedottamisvelvollisuudet työ- ja elinkeinotoimistolle irtisanomis- ja lomautustilanteissa. Ehdotetut muutokset ovat erittäin kannatettavia.

Muutos yksinkertaistaisi työnantajan sääntely-ympäristöä ja siten keventäisi hallinnollista taakkaa. Työnantajien on toiminnassaan huomioitava suuri määrä erilaista työsuhdetta koskevaa sääntelyä, joka perustuu osin lakiin, osin työehtosopimuksiin. Työnantajaa koskevat velvoitteet muodostavat kokonaisuuden, joka on erityisesti pienempien työnantajayritysten näkökulmasta vaikeasti hahmotettava. Sääntelyn yksinkertaistaminen on siten tarkoituksenmukaista, eikä sääntelyä tule pitää voimassa, ellei sille ole aitoa ja järkevää tarvetta.

Hallituksen esityksen mukainen sääntelytaakan keventyminen kohdistuu niihin työnantajiin, jotka työllistävät säännöllisesti alle 20 työntekijää. Esitys parantaa siten nimenomaisesti pienempien työnantajayritysten asemaa. Suurempiin työnantajiin esityksellä ei ole vaikutusta, koska yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain tiedonanto- ja ilmoitusvelvollisuuksiin ei ehdoteta muutoksia.

Työsopimuslaista ehdotetaan poistettavaksi seuraavat työnantajan velvollisuudet:

- velvollisuus selvittää irtisanottavalle työntekijälle työ- ja elinkeinotoimistolta saatavat palvelut niin pian kuin mahdollista (TSL 9 luvun 3 §);

- ilmoitusvelvollisuus työ- ja elinkeinotoimistolle taloudellisilla tai tuotannollisilla perusteilla irtisanottavista työntekijöistä, kun heitä on vähintään kymmenen (TSL 9 luvun 3 a §);

- velvollisuus tiedottaa työntekijöille julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitetusta työllistymissuunnitelmasta (TSL 9 luvun 3 b §); sekä

- ilmoitusvelvollisuus työvoimaviranomaiselle, jos lomautus kohdistuu vähintään 10 työntekijään (TSL 5 luvun 4 §:n 3 mom.).

Kolmen viimeksi mainitun velvollisuuden (TSL 9 luvun 3 a – 3 b § ja 5 luvun 4 §:n 3 mom.) poistaminen vaikuttaa käytännössä niihin yrityksiin, joissa on 10–19 työntekijää. Tässä yrityskokoluokassa vähintään 10 työntekijän irtisanomisia tai lomautuksia tapahtuu verrattain harvoin.

TSL 9 luvun 3 §:n muuttaminen puolestaan keventää kaikkien alle 20 työntekijää työllistävien yritysten irtisanomistilanteisiin liittyvää hallinnollista taakkaa. Tarvittavan informaation hankkiminen TSL 9 luvun 3 §:n velvoitteen täyttämiseksi voi olla erityisesti pienelle työnantajalle työlästä, koska työnantajan ei voida edellyttää tuntevan tarkasti työttömyysetuusjärjestelmää ja julkisten työvoimapalvelujen sisältöä.

Ilmoitusvelvollisuuksien poisto ei vaaranna työntekijöiden asemaa tai oikeuksia irtisanomis- tai lomautustilanteissa, koska työttömyysetuuden saaminen edellyttää henkilön oma-aloitteista ilmoittautumista työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon. Työntekijän oikeudet työ- ja elinkeinotoimiston palveluihin eivät myöskään riipu työnantajan ilmoituksesta työ- ja elinkeinotoimistolle.

On toivottavaa, että hallitus jatkaa työlainsäädännön kriittistä tarkastelua. Myös muut vastaavat työnantajan tarpeetonta sääntelyä purkavat toimet olisivat erittäin tervetulleita.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
lainopillinen asiamies